

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001559

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 15-04-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського № 93-а від 18 червня 2024 року

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Нечесний Ігор Зіновійович
- Ihor Nechesnyi

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0003-1743-0488

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Музичне мистецтво

Дата захисту: 29-05-2024

Спеціальність за освітою: Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача: Державна організація "Національний заслужений академічний симфонічний оркестр України"

Код за ЄДРПОУ: 02226027

Місцезнаходження: Володимирський узвіз, 2Б, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 5166

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.41.51, 18.41.51.13, 18.41.01.17, 18.41.01.19, 18.41.09.15

Тема дисертації:

1. Французька фаготна школа другої половини XVIII – початку XIX століття: етапи становлення і розвитку
2. The French bassoon school of the second half of the 18th and early 19th centuries: stages of formation and development.

Реферат:

1. В історії французького фаготного мистецтва друга половина XVIII і початок XIX ст. стали визначальним періодом у розвитку національної виконавської школи. Її формування було нерозривно пов'язано із тими складними суспільно-політичними, соціальними і культурними процесами, котрі відбувались у Франції у вказаний час. У сучасних наукових роботах означений період історії французької фаготної школи залишається недостатньо вивченим і вимагає більш глибокого дослідження. Наукова новизна роботи полягає в тому, що вперше: здійснено дослідження історичних етапів становлення і розвитку французької фаготної школи у другій половині XVIII – початку XIX ст.; визначено передумови професіоналізації виконавства на фаготі у церковній музично-освітній системі Франції; розкрито основні чинники фаготної дидактики П. Кюньє; досліджено процес формування класів фагота в Паризькій консерваторії на ранніх етапах її розвитку;

висвітлено особливості конкурсної системи навчання і її значення для фахової підготовки виконавців-фаготистів; показано ключову роль Е. Озі у формуванні фундаментальних засад французької фаготної школи; здійснено порівняльний аналіз «Méthode nouvelle et raisonnée pour le basson» і «Nouvelle Méthode de basson... adaptée par le Conservatoire pour servir à l'étude dans cet établissement» Е. Озі; виявлено вплив вокальної методики на технологічні засади формування звуку на фаготі; проаналізовано твори для фагота Ф. Дев'єнна та Е. Озі. У дисертації виділяються два етапи розвитку французької фаготної школи – до революції 1789 р. і післяреволюційний (до 1815), були зумовлені зміною соціально-політичної та економічної системи Франції. Підкреслюється, що значним досягненням на першому етапі становлення національної виконавської школи стало включення фагота у навчальні програми метризм та використання його у церковних ансамблях для супроводу хорового співу під час богослужінь. Саме в метризмах розпочинається процес професіоналізації виконавства на фаготі, завдяки чому формується кадровий потенціал оркестрових музикантів, виконавців-солістів та педагогів, котрі, отримавши професійну церковно-музичну освіту, з часом створили фундамент національної виконавської школи. Іншим важливим чинником становлення французької фаготної школи виділено розквіт сольного виконавства на інструменті, котрий зумовив активізацію зусиль щодо розширення концертного репертуару. Серед чисельних творів для фагота, написаних французькими композиторами у класичну добу, вказано концерти та сонати для фагота і basso continuo Ф. Дев'єнна, Е. Озі та П.Д. Дешея, котрі набули особливого значення у розкритті виражальних можливостей і технічного потенціалу інструмента, підготовці професійних виконавців та їх блискучої концертної діяльності. Здійснений аналіз творів Е. Озі і Ф. Дев'єнна дозволив зробити висновки щодо успішної адаптації жанру класичної сонати для фагота в її національній модифікації, атрибутами котрої стали опора на театральну видовищність, танцювальність та концертність. Ф. Дев'єнну вдалося виявити нові темброві, звуковиражальні, динамічні фарби та віртуозні можливості фагота, що сприяло закріпленню його сольюючих позицій на концертній естраді. Як сольному інструменту з великим художньо-образним і техніко-динамічним потенціалом, композитор доручає фаготу виконання тем широкого образного і жанрового діапазону: від мужньої героїки та ніжної лірики до вишуканої танцювальності та стрімкої моторності. Ф. Дев'єнн використовує типову для жанру французької інструментальної сонати і сольного концерту багатотемну сонатну форму, засновану на протиставленні тем як носіїв образності у відповідності до канонів класичної театральної драматургії. Встановлено, що пошвавлення сольних виступів таких визначних віртуозів як Е. Озі, Ф. Дев'єнн, Ф. Жаден, Шубарт та ін., котрі своєю вражаючою майстерністю викликали захоплення публіки Духовних концертів у королівських палацах Версаля, значно підвищило інтерес до фагота, сприяло його популяризації та закріпленню позицій на концертній естраді як сольного інструмента. Особливе місце серед фаготистів-віртуозів останньої чверті XVIII ст. належить Етьєну Озі. Його активна творча діяльність в значній мірі є відображенням динамічного росту сольного виконавства на фаготі у Франції, котре у 80-ті роки XVIII ст. знаходилося на вищому щаблі розвитку. Саме в цей час розпочинаються регулярні сольні виступи молодого віртуоза у Духовних концертах і одночасно різко зростає загальна статистика присутності в них фагота. Проведений аналіз концертів фаготистів у палацах Версаля підтверджує в них лідерство Е. Озі, котрий за їх кількістю у вказаний період переважав своїх колег Ф. Дев'єнна, Ф. Жадена та Л. Тюлу.

2. In the history of the French bassoon art, the second half of the 18th and the beginning of the 19th centuries became a crucial period in the development of the national performing arts school. Its formation was inextricably linked to those complex socio-political, social and cultural processes that unfolded in France at that time. Still, that historical period of the French bassoon school is studied insufficiently and, therefore, requires a deeper research in modern scientific works. The scientific novelty of the work lies in the fact that for the first time: the historical stages of the French bassoon school formation and development in the second half of the 18th – early 19th centuries was conducted; the prerequisites for the bassoon performance professionalization in the church music and education system of France are determined; the main factors P.Cugnier's bassoon didactics are revealed; the process of bassoon classes formation in the Paris Conservatory at the early stages of its development was investigated; the peculiarities of the competitive training system and its significance in the professional training of bassoonists are highlighted; the decisive role of E.Ozi in the formation of the fundamental principles of the French

bassoon school is shown; a comparative analysis of «Méthode nouvelle et raisonnée pour le basson» and «Nouvelle Méthode de basson... adapté par le Conservatoire pour servir à l'étude dans cet établissement» by E.Ozi was carried out; the influence of vocal technique on the technological principles of bassoon sound formation was revealed; F.Devienne's and E.Ozi's works for bassoon were analyzed. The dissertation two stages of the French bassoon school development - before the revolution of 1789 and post-revolutionary period (until 1815), which were accompanied by the changes in the French sociopolitical and economic systems. It is emphasized that one of the most significant achievements at the first stage of the formation of the national performing school was the introduction of the bassoon in the Maîtrises curricula and its use in church ensembles to accompany choral singing during church services. The Maîtrises were the places where the process of the bassoon performance professionalization began. Having received a professional church music education, orchestral musicians, soloists and teachers, eventually, laid the foundation for the national performing school. Another important factor in the French bassoon school development is the flourishing of solo performance on the instrument, which led to concert repertoire expansion. Among the numerous works for bassoon written by French composers in the classical period are concertos and sonatas for bassoon and basso continuo by F.Devienne, E.Ozi and P.D.Deshayes, which were obviously important in revealing the expressive possibilities and technical potential of the instrument, training professional performers and their brilliant concert activities. The analysis of the works of E.Ozi and F.Devienne made it possible to draw conclusions about the successful adaptation of the classical sonata for bassoon in its national modification, the attributes of which were reliance on theatrical entertainment, dancing style and concert performance. F.Devienne managed to discover new timbres, sound expressive, dynamic and virtuosic capabilities of the bassoon, which helped it take up the soloing position on the concert stage. As a solo instrument with great artistic, imaginative, technical and dynamic potential, the composer entrusts to the bassoon the themes of a wide imaginative genre range: from courageous heroics and tender lyrics to exquisite dancing styles and rapid agility. F.Devienne uses a multi-thematic sonata form typical for the French instrumental sonata genre and solo concert, based on the juxtaposition of themes as the carriers of imagery in accordance with the canons of classical theater drama. It has been established that the revival of solo performances of such outstanding virtuosos as E.Ozi, F.Devienne, F.Jadin, Schubart, etc, whose impressive skills made the audience admire Spiritual concerts in the royal palaces of Versailles, significantly increased interest in the bassoon, contributed to its popularization and taking up solo positions on the concert stage. A special place among virtuoso bassoonists in the last quarter of the 18th century belonged to E.Ozi. His active creative work is largely a reflection of the dynamic growth of bassoon solo performance in France, which in the 1880s was at the highest stage of its development. It was the time when young virtuoso's regular solo performances in Spiritual Concerts began, and at the same time, the overall statistics of the bassoon presence in them increased dramatically. The analysis of bassoonists concerts in the palaces of Versailles confirms the leadership of E.Ozi, who in the specified period outnumbered his colleagues F.Devienne, F.Jadin and L.Tulou.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Нечесний І. З. Французька фаготна дидактика XVIII століття: етапи становлення // Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич, 2023. Вип. 66. Т. 2. С. 110–116.

- Нечесний І. З. Етьєн Озі – «чудовий фаготист неймовірного таланту» // Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти : збірник наукових праць ХНУМ імені І.П. Котляревського. Харків, 2023. Вип. 67. С. 33–53.
- Нечесний І. З. Формування класів фагота у Паризькій консерваторії // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Київ, 2023. Т. 3. Вип. 60. С. 98–111.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Качмарчик Володимир Петрович
2. Volodymyr Kachmarchyk

Кваліфікація: д.мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1877-9767

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Палій Ірина Олегівна
2. Iryna Paliy

Кваліфікація: к. мист., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9874-6825

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шуміліна Ольга Анатоліївна

2. Olha A. Shumilina

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2615-1208

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка

Код за ЄДРПОУ: 02214225

Місцезнаходження: Вул.Нижанківського, будинок 5, Львів, 79005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Слупський Віктор Володимирович

2. Viktor V. Slupskyi

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Антонова Олена Григорівна

2. Olena Antonova

Кваліфікація: к.мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6253-8138

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Іванніков Тимур Павлович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Іванніков Тимур Павлович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Волосатих Ольга Юріївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна